

**Аналіз регуляторного впливу проєкту
рішення Киселівської сільської ради Чернігівського району Чернігівської області
«Про затвердження правил благоустрою та утримання території населених пунктів
Киселівської сільської ради»**

Визначення проблеми

Благоустрій – це візитна картка кожного населеного пункту. Стан вулично-дорожньої мережі, освітлення, озеленення та чистота території села – оцінка як місцевої влади, так і громадського впливу. Це показник рівня участі сільської ради у вирішенні проблем та перспектив розвитку сфери благоустрою та комунального обслуговування територій населених пунктів.

Цей аналіз регуляторного впливу розроблений відповідно до ст. 4, 8 Закону України „Про засади регуляторної політики у сфері господарської діяльності“ та Методики проведення аналізу впливу регуляторного акту, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 року №308.

Назва регуляторного акту: „ Про затвердження правил благоустрою та утримання території населених пунктів Киселівської сільської ради “.

Регуляторний орган: Киселівська сільська рада.

Розробник документа: відділ земельних відносин, архітектури, житлово-комунального господарства та послуг Киселівської сільської ради.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України від 06.09.2005 № 2807-VI «Про благоустрій населених пунктів» (далі — Закон № 2807) до повноважень сільських, селищних і міських рад належить затвердження правил благоустрою населених пунктів.

Згідно із статтею 34 Закону № 2807 **правила благоустрою території населених пунктів розробляються на підставі Типових правил благоустрою території населеного пункту**, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Правила благоустрою території сільської ради (далі - Правила) - нормативно-правовий акт, яким установлюються загальні вимоги щодо благоустрою території. Правила розроблені відповідно до Типових правил благоустрою території населеного пункту, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та комунального господарства України від 27.11.2017 року №310, законів України «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про органи самоорганізації населення», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Про відходи», інших нормативно-правових актів та спрямовані на створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини, і є обов'язковими для виконання на території Киселівської сільської ради, всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та підпорядкування, органами самоорганізації населення, а також громадянами, у тому числі іноземцями та особами без громадянства.

Причина виникнення проблеми:

Причинами виникнення зазначеної проблеми є недостатнє регулювання відносин у сфері благоустрою, зокрема чіткого нормативного регулювання прав і обов'язків суб'єктів цієї сфери, норм та правил поведінки, що забезпечують утримання об'єктів благоустрою належним чином, за порушення яких можливо притягнути винних осіб до відповідальності. На сьогоднішній день не забезпечується в повному обсязі виконання вимог чинних нормативно-правових актів у сфері благоустрою, а тому не можливо об'єктивно, за допомогою сьогоднішніх важелів впливу, регулювати відносини, що виникають у сфері благоустрою.

Підтвердження важливості проблеми:

Загальна проблема підтримки благоустрою на території Киселівської сільської ради, покращення санітарного стану є актуальною. Існує значна кількість порушень з боку громадян, підприємств та суб'єктів господарювання у сфері благоустрою населених пунктів. До того ж,

мають місце окремі факти самовільного знищення та пошкодження зелених насаджень, самовільне зменшення установлених пішохідних зон вздовж автодоріг. На даний час актуальною проблемою залишається вивезення побутових відходів, утримання кладовищ, доріг, пам'яток, рекреаційних та паркових зон, утримання домашніх та хижих тварин.

Представленим регуляторним актом пропонується розв'язати такі проблеми:

- відсутність чітко встановлених правил і норм поведінки юридичних та фізичних осіб у сфері благоустрою;
- неналежне утримання об'єктів та елементів благоустрою;
- наявність стихійних смітєвих звалищ, розміщення будівельних матеріалів на прибудинковій території, житлової та громадської забудови;
- відсутність у юридичних та фізичних осіб договорів на вивезення твердих побутових відходів, складування відходів в непризначених місцях;
- самовільне знищення дерев, кущів та інших зелених насаджень;
- невиконання робіт з відновлення благоустрою після проведення земляних та інших ремонтних робіт;
- вирішення питання щодо самовільного зайняття земель комунальної власності;
- утримання домашніх та хижих тварин.

Визначені проблеми справляють негативний вплив перш за все на громадян, а також на суб'єктів господарювання та органи місцевого самоврядування. Не забезпечують сприятливе для життєдіяльності середовище, у тому числі захист довкілля, належний санітарний стан, збереження об'єктів та елементів благоустрою та естетичний вигляд.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Органи місцевого самоврядування	+	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою ринкових механізмів:

Застосування ринкових механізмів для вирішення вказаної проблеми не є можливим, оскільки здійснення вищезазначених заходів є засобом державного регулювання та відповідно до чинного законодавства є компетенцією сільської ради.

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою діючих регуляторних актів:

Зазначені проблеми не можуть бути вирішені за допомогою діючих регуляторних актів або чинних законодавчих та нормативно-правових актів вищих органів державної влади, оскільки існує пряма вказівка Закону на необхідність розв'язання подібних проблем, саме за допомогою прийняття регуляторних актів. Зокрема, ст.34 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначає, що Правила благоустрою території населеного пункту - це нормативно-правовий акт, яким установлюється порядок благоустрою та утримання території та об'єктів благоустрою. Правила розробляються для всіх сіл, селищ, міст і затверджуються відповідними органами місцевого самоврядування. Орган місцевого самоврядування забезпечує вільний доступ населення та всіх зацікавлених до затверджених Правил.

II. Цілі державного регулювання

Метою запропонованого регуляторного акту є упорядкування благоустрою та підтримання екологічної чистоти і порядку на території населених пунктів, встановлення законодавчо врегульованих прав і обов'язків та підвищення відповідальності керівників підприємств, установ та організацій всіх форм власності та громадян, для забезпечення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

Проект регуляторного акту спрямований на розв'язання проблеми, визначеної в попередньому розділі.

Основними цілями регулювання є:

- вдосконалення нормативної бази, впровадження державної регуляторної політики у сфері благоустрою, врегулювання правовідносин між суб'єктами, на яких розповсюджується дія регуляторного акту;
- створення умов захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності як людини так і суб'єктів господарювання середовища;
- визначення чітких вимог до організації роботи та заходів з благоустрою на території сільської ради організаціями, установами, закладами, суб'єктами господарювання та мешканцями населених пунктів, їх прав та обов'язків;
- захист довкілля;
- покращення санітарного стану та мікроклімату на території сільської ради;
- належне утримання та раціональне використання територій населеного пунктів;
- збереження об'єктів та елементів благоустрою, у тому числі зелених насаджень, їх раціональне використання.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Альтернативними способами досягнення зазначених цілей є:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Неприйняття запропонованого регуляторного акту (збереження існуючого механізму регулювання)	Ця альтернатива є неприйнятною для мешканців громади, так і для органів місцевого самоврядування, через те, що Правила благоустрою території населених пунктів раніше не затверджувались рішенням Киселівської сільської ради, а тому не можливо за допомогою сучасних важелів регулювати відносини у сфері благоустрою, забезпечувати охорону прав і законних інтересів громадян Киселівської сільської ради.
Альтернатива 2 Прийняття органом місцевого самоврядування Правил благоустрою та утримання території населених пунктів Киселівської сільської ради	Затвердження Правил забезпечить: дотримання вимог законодавства щодо затвердження органом місцевого самоврядування правил благоустрою території; чітке визначення прав і обов'язків суб'єктів у сфері благоустрою; розмежування відповідальності між суб'єктами господарювання, населенням, органами місцевого самоврядування; наявність єдиного систематизованого нормативно-правового акту, який регулює відносини, що виникають у сфері благоустрою населених пунктів, визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою населених пунктів і спрямований на створення сприятливих умов для життєдіяльності людини; дає змогу здійснювати контроль у сфері благоустрою населених пунктів із застосуванням статті 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП); Таким чином, досягнення визначеної цілі даним способом є доцільним, таким, що відповідає вимогам чинного законодавства і альтернативи запропонованому регуляторному акту немає.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів органів місцевого самоврядування:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Організація робіт та заходів з благоустрою територій населених

		пунктів Киселівської сільської ради, а також відновлення об'єктів благоустрою та ліквідація стихійних сміттєзвалищ за рахунок місцевого бюджету щорічно складатиме орієнтовно 15000,00 тис. грн.
Альтернатива 2	<ul style="list-style-type: none"> - чітке визначення прав і обов'язків суб'єктів у сфері благоустрою; - розмежування відповідальності між суб'єктами господарювання, населенням та органом місцевого самоврядування; - наявність єдиного систематизованого нормативно-правового акту в повній редакції, який регулює відносини, то виникають у сфері благоустрою населених пунктів Киселівської сільської ради; визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою населеного пункту і спрямований на створення сприятливих умов для життєдіяльності людини; - дає змогу здійснювати контроль у сфері благоустрою населеного пункту із застосуванням статті 152 і Кодексу України про адміністративні правопорушення 	Витрати робочого часу спеціалістів на підготовку регуляторного акту, витрати на публікації, контроль за виконанням регуляторного акту за рік складають 4723,9 грн.; вартість часу співробітника ОМС відповідної категорії (заробітна плата) – 24,35 грн./ 1 роб. час;

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Організація роботи та заходів з благоустрою населених пунктів, а також відновлення об'єктів благоустрою за рахунок місцевого бюджету	Громадяни не несли
Альтернатива 2	Чітке визначення прав та розподіл обов'язків у сфері благоустрою між громадянами, органами влади, установами, організаціями та суб'єктами господарювання. Користування суспільними благами за рахунок покращення санітарного та технічного стану вулиць, парків, скверів, інших об'єктів та елементів благоустрою.	Громадяни не нестимуть

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро-	разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	1760	4110	5870
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	0	30	70	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Організація роботи та заходів з благоустрою населених пунктів Киселівської сільської ради, а також відновлення об'єктів благоустрою за рахунок місцевого бюджету.	Можливі витрати на покращення санітарного стану через брак фінансування з місцевого бюджету.
Альтернатива 2	Чітке визначення прав та розподілу обов'язків у сфері благоустрою між громадянами, органами влади, установами, організаціями та суб'єктами господарювання.	Витрати на виконання обов'язків, відповідно до затверджених Правил благоустрою та утримання території населених пунктів Киселівської сільської ради (на оплату вивезення сміття, ТПВ, на утримання в належному стані власних об'єктів та елементів благоустрою тощо). Відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою в разі порушення законодавства з благоустрою.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1 – цілі прийняття регуляторного акту не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Недостатнє фінансування з місцевого бюджету на утримання та відновлення всіх об'єктів та елементів благоустрою не забезпечує належного утримання територій населених пунктів
		У разі залишення існуючої ситуації на даний момент без змін, проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети. Дана альтернатива є неприйнятною через те, що діючий документ не відповідає вимогам чинних нормативно-правових актів, а тому не може за допомогою сучасних важелів регулювати відносини у сфері благоустрою, забезпечувати охорону прав і законних інтересів жителів населених пунктів сільської ради.
Альтернатива 2	3 – цілі прийняття регуляторного акту можуть бути досягнуті майже повною мірою	Цілі прийняття проекту рішення «Про затвердження правил благоустрою та утримання території населених пунктів Киселівської сільської ради» будуть

	(усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)	досягнуті поступово, майже у повній мірі. Цими Правилами буде чітко визначено права і обов'язки суб'єктів у сфері благоустрою, а також розмежовано відповідальність між суб'єктами господарювання, населенням та органом місцевого самоврядування.	
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Держава, громадяни, суб'єкти господарювання: Організація роботи та заходів з благоустрою населених пунктів, а також відновлення об'єктів благоустрою за рахунок місцевого бюджету.	Держава: Організація роботи та заходів з благоустрою території села, а також відновлення об'єктів благоустрою за рахунок місцевого бюджету орієнтовно 15000,00 тис.грн. Громадяни: Можливі витрати на покращення санітарного стану через брак фінансування з місцевого бюджету.	У разі залишення діючого документа без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети. Суб'єкти господарювання не зможуть ефективно здійснювати господарську діяльність в умовах, якими не забезпечується сприятливе середовище.
		Суб'єкти господарювання: Можливі витрати на покращення санітарного стану через брак фінансування з місцевого бюджету	утримання в належному стані об'єктів та елементів благоустрою у цілому порушує права громадян на сприятливе для життєдіяльності середовище. Сільська рада не зможе за допомогою сучасних важелів регулювати відносини у сфері благоустрою,

			забезпечувати охорону прав і законних інтересів громадян жителів населених пунктів
Альтернатива 2	<p>Держава: -відповідальне ставлення юридичних та фізичних осіб до збереження об'єктів та елементів благоустрою; -здійснення будь-якої діяльності з додержанням санітарних та будівельних норм і правил: -покращення санітарного стану на території населених пунктів; -покращення, підтримка належного санітарно-технічного стану земельних ділянок, збереження і утримання вулиць, споруд, будівель, парків, скверів, об'єктів для здійснення підприємницької діяльності, малих архітектурних форм; -користування суспільними благами за рахунок покращення санітарного та технічного стану доріг, вулиць, скверів, інших об'єктів та елементів благоустрою загального користування; Громадяни: -упорядкування відносин між суб'єктами селищної громади та окремими громадянами у сфері благоустрою; Суб'єкти господарювання: упорядкування відносин між</p>	<p>Держава: Витрати робочого часу спеціалістів на підготовку регуляторного акту, витрати на публікації, контроль за виконанням регуляторного акту за рік складають 4723,9 грн., вартість часу співробітника ОМС відповідної категорії (заробітна плата) – 24,35 грн./ 1 роб. час; Громадяни: Не нестимуть жодних витрат Суб'єкти господарювання: Витрати на виконання обов'язків відповідно до затверджених Правил благоустрою населених пунктів.</p>	<p>Затвердження цього регуляторного акту забезпечить поступове досягнення встановлених цілей, встановить єдине зрозуміле регулювання, не примножуючи кількості нормативно-правових актів з питання благоустрою. При виборі зазначеної альтернативи буде максимально досягнуто цілі державного регулювання. Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначених проблем та принципам державної регуляторної політики</p>
	між суб'єктами селищної громади та окремими громадянами у сфері благоустрою; Суб'єкти господарювання: упорядкування відносин між		

	суб'єктами сільської територіальної громади та суб'єктами господарювання у сфері благоустрою		
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акту	
Альтернатива 1	У разі неприйняття регуляторного акту, діючий документ не буде відповідати вимогам чинних нормативно-правових актів, а тому не зможе за допомогою сучасних важелів регулювати відносини у сфері благоустрою, забезпечувати охорону прав і законних інтересів громадян – жителів населених пунктів Киселівської сільської ради. Неприйнятна альтернатива з огляду на те, що проблема залишається невирішеною. Аргументи для переваги відсутні	Зовнішні чинники на дію регуляторного акту у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні. Не можливо вирішити питання стосовно усних та письмових скарг від фізичних осіб та суб'єктів господарювання щодо створення стихійних сміттєзвалищ на територіях загального користування (парки, провулки, прибудинкові території, інші об'єкти)	
Альтернатива 2	Цілі прийняття проекту рішення «Про затвердження Правил благоустрою території населених пунктів Киселівської сільської ради» будуть досягнуті майже у повній мірі. Цими Правилами буде чітко визначено права і обов'язки суб'єктів у сфері благоустрою, а також розмежовано відповідальність між суб'єктами господарювання, населенням та органом самоврядування. Прийняття цього регуляторного акту забезпечить врегулювання порушеного питання з дотриманням вимог чинного законодавства України; причини для відмови відсутні. Обрана альтернатива є найбільш раціональним варіантом врахування всіх основних груп, на яких проблема справляє вплив.	До зовнішніх факторів, що можуть вплинути на дію регуляторного акту можна віднести зміну чинного законодавства. У разі змін в законодавчих актах, відповідний регуляторний акт може бути переглянутий. Упродовж деякого часу на дію регуляторного акту може впливати низька обізнаність суб'єктів господарювання на яких поширюється дія цього акту.	

Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запропоновані механізми регуляторного акту, за допомогою яких можна розв'язати проблему:

За загальними правилами, встановленими Законом України «Про благоустрій населених пунктів», утримання у належному стані об'єктів благоустрою власними силами або шляхом залучення на конкурсних засадах інших установ, організацій, здійснює балансоутримувач. Власники будівель та споруд торговельного, соціально-культурного, спортивного та іншого призначення, розташованих на території об'єкта благоустрою, зобов'язані забезпечити належне утримання наданої їм у встановленому порядку ділянки території у визначених межах зон відповідальності, а також можуть на умовах договору, укладеного з балансоутримувачем,

забезпечувати належне утримання закріпленої за ними території (прилеглої території) та брати пайову участь в утриманні об'єкта благоустрою.

Порядок розподілу обов'язків між підприємствами, установами та організаціями і громадянами щодо організації утримання належних їм, закріплених та прилеглих територій у належному санітарно-технічному стані базується на принципі, коли кожна особа зобов'язана утримувати у належному стані територію, право користування якої їй надано законним порядком (договором) у визначених межах зон відповідальності. Утримання може здійснюватися спільно на підставі договору.

На суб'єктів господарювання покладається обов'язок по прибиранню тротуарів та територій, прилеглих до об'єктів благоустрою, торгівлі, ресторанного господарства.

За порушення Правил благоустрою винні особи притягатимуться до відповідальності в порядку згідно з чинним законодавством, стягуватимуться збитки та суми заподіяної шкоди, які визначатимуться відповідно до чинного законодавства.

Заходи, які має здійснити орган місцевого самоврядування для впровадження цього регуляторного акту:

Розробка проекту рішення Киселівської сільської ради «Про затвердження правил благоустрою та утримання території населених пунктів Киселівської сільської ради» та аналізу регуляторного впливу до нього.

Оприлюднення проекту разом з АРВ та отримання пропозицій і зауважень.

Підготовка експертного висновку відповідальної комісії щодо відповідності проекту рішення вимогам статей 4. 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Отримання пропозицій по удосконаленню від Державної регуляторної служби України.

Прийняття рішення на засіданні сесії сільської ради.

Оприлюднення рішення у встановленому законодавством порядку.

Проведення заходів з відстеження результативності прийнятого рішення.

Ймовірність досягнення цілей рішення ґрунтується на високій мотивації суб'єктів господарювання стосовно виконання вимог акту, яка полягає у:

балансі інтересів;

простоті та доступності положень рішення;

простоті виконання вимог рішення;

врегулюванні прав і обов'язків суб'єктів господарювання, на яких поширюється це рішення.

Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Відстеження результативності регуляторного акту здійснюватиметься відділом земельних відносин, архітектури, житлово-комунального господарства та послуг, виконавчого комітету Киселівської сільської ради шляхом збору та аналізу інформації зацікавлених юридичних та фізичних осіб, зауважень та пропозицій від населення та суб'єктів господарювання, а також статистичної інформації.

Проведення відстеження результативності буде здійснюватися за допомогою статистичного методу.

Базове відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися до дня набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності буде здійснюватися через рік з дня набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження здійснюватиметься один раз на три роки починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження.

Начальник відділу земельних відносин,
архітектури, житлово-комунального господарства
та послуг Киселівської сільської ради

Олександр ЛУЧКО